

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

12. september 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Integrationsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Rådets direktiv (EF) om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, KOM(2001) 257 endelig - 2001/0111 (COD).

Audun Toft

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Heuk -	Bil.
10 SEP. 2003	
400 S.	3

10 SEP. 2003

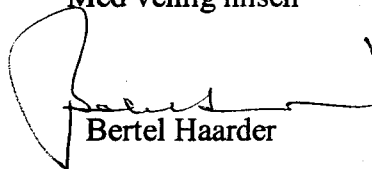
Dato:
Kontor: *Internationalt kontor*
J. nr.: *2002/4050-27*
Sagsbeh.: *pbm*
Fil-navn: *Dokument 2*
+ bilag

INM0113

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes grundnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om EU-borgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (KOM (2001) 257 endelig).

✓ 400 S. 3

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

Dorit Hørlyck

**MINISTERIET FOR FLYGTNINGE,
INDVANDRERE OG INTEGRATION**

Dato: 18. august 2003
Kontor: Internationalt kontor
J. nr.: 2002/4050-127

INM0113

Grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Rådets direktiv (EF) om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (KOM(2001) 257 endelig – 2001/0111 (COD))

1. Resumé

Kommissionen har den 2. juli 2001 officielt fremsat forslag til Rådets direktiv om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Rådet modtog direktivforslaget den 2. juli 2001.

Kommissionens direktivforslag om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område er fremsat med hjemmel i artikel 12 og artikel 18, stk. 2, samt afsnit III i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF). Direktivforslaget er derfor ikke omfattet af det danske forbehold over for samarbejdet i søjle 1 vedrørende retlige og indre anliggender.

Direktivforslaget behandles efter proceduren med fælles beslutningstagen mellem Rådet og Europa Parlamentet, jf. TEF artikel 251. Som en del af retsgrundlaget henvises der til TEF artikel 18, stk. 2, samt TEF artikel 251, hvorefter Rådets afgørelser skal træffes med kvalificeret flertal.

Direktivforslaget skal erstatte og supplere en række gældende EU-retsakter, herunder ni direktiver og to forordninger om den frie bevægelighed for EU-borgere og deres familiemedlemmer.

2. Direktivforslagets indhold

2.1. Formål

Formålet med direktivforslaget er at fastlægge de betingelser, hvorefter unionsborgere og deres familiemedlemmer kan færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, samt at fastlægge betingelserne for at meddele unionsborgere og deres familiemedlemmer permanent opholdstilladelse i en medlemsstat.

Formålet med forslaget er endvidere at fastlægge begrænsninger for denne ret som følge af offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed.

2.2. Almindelige bestemmelser

2.2.1. Anvendelsesområdet

Ifølge direktivforslagets artikel 3, stk. 1, finder bestemmelserne anvendelse over for:

- enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor vedkommende er statsborger, samt
- familiemedlemmer, der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.

Direktivforslaget finder efter forslagets artikel 2, stk. 2, anvendelse over for følgende familiemedlemmer uanset nationalitet:

- ægtefælle,
- ugift partner, hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten sidestiller ugifte par med gifte par og under overholdelse af betingelserne i denne lovgivning,
- egne direkte efterkommere, uanset alder, eller efterkommere af ægtefællen eller den ugifte partner, og
- egne slægtninge i opstigende linje, uanset alder, eller slægtninge i opstigende linje af ægtefællen eller den ugifte partner.

Herudover skal medlemsstaterne efter forslagets artikel 3, stk. 2, lette indrejse og ophold for alle andre familiemedlemmer, hvis disse i hjemlandet forsørges af eller hører til den unionsborgers husstand, der er hovedindehaveren af retten til ophold, uden at det berører disse personers personlige ret til fri bevægelighed og ophold.

2.2.2. Princippet om ikke-diskrimination

Direktivforslaget indeholder i artikel 4 en bestemmelse om, at medlemsstaterne skal iværksætte bestemmelserne i direktivet uden forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering. Bestemmelsen tager i øvrigt højde for bestemmelsen i artikel 21 i Den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder.

2.3. Retten til at færdes og tage ophold i indtil seks måneder

2.3.1. Retten til at udrejse

Enhver unionsborger har efter direktivforslagets artikel 5, stk. 1, ret til at forlade en medlemsstats område for at rejse til en anden medlemsstat, hvis vedkommende er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.

Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, har samme ret som den unionsborger, som de ledsager eller slutter sig til.

Unionsborgere og deres familiemedlemmer kan efter forslaget artikel 5, stk. 2, ikke pålægges at være i besiddelse af udrejsevisum eller en lignende forpligtelse ved udrejse.

2.3.2. Retten til at indrejse og tage ophold

Medlemsstaterne giver efter forslaget artikel 6, stk. 1, unionsborgere og deres familiemedlemmer uanset nationalitet ret til at indrejse på deres område, hvis de er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.

Der kan ikke over for unionsborgere stilles krav om indrejsevisum eller indføres lignende forpligtelser.

Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, kan efter forslaget artikel 6, stk. 2, alene pålægges pligt til at være i besiddelse af et visum til kortvarigt ophold i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelsen af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav. Besiddelse af en gyldig opholdstilladelse udstedt af en medlemsstat kan sidestilles med visum.

Unionsborgeres ret til at rejse ind på en medlemsstats område omfatter efter direktivforslagets artikel 6, stk. 5, retten til at tage ophold i en periode på højst seks måneder, hvis de er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas. Den pågældende medlemsstat kan alene pålægge den pågældende person at anmelde sin tilstedeværelse på området inden for en frist på mindst 15 dage.

Misligholdelse af denne forpligtelse kan gøres til genstand for sanktioner, der er ikke-diskriminerende og står i et rimeligt forhold til overtrædelsen.

2.4. Retten til at tage ophold i mere end seks måneder

2.4.1. Betingelserne for retten til ophold i mere end seks måneder

Enhver unionsborger har efter direktivforslagets artikel 7, stk. 1, ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end seks måneder:

- hvis den pågældende person har erhvervmæssig beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig, eller
- hvis den pågældende person råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at de pågældende ikke bliver en byrde for værtslandets sociale system under opholdet, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller
- hvis den pågældende person er studerende og følger en erhvervsuddannelse, eller
- hvis den pågældende person er familiemedlem til en unionsborger, der opfylder en af ovennævnte betingelser. Bestemmelsen gælder efter forslaget artikel 7, stk. 2, tillige for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når familiemedlemmerne ledsager eller slutter sig til unionsborgeren i værtsmedlemsstaten.

Opholdsretten for unionsborgernes familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, afhænger således af unionsborgerens opholdsret. Det vil sige, at denne ret er knyttet til det familiemæs-

sige bånd, og at familiemedlemmerne skal ledsage den pågældende unionsborger til værtsmedlemsstaten.

2.4.2. Administrative procedurer

2.4.2.1. Administrative procedurer for unionsborgere

Efter direktivforslagets artikel 8, stk. 1, kan værtsmedlemsstaten kræve, at unionsborgere, der opholder sig på medlemsstatens område i mere end seks måneder, lader sig registrere hos de kompetente myndigheder.

Fristen for registrering skal efter forslaget artikel 8, stk. 2, være på mindst seks måneder fra indreisen. Opholdsretten fastslås ved en umiddelbar udstedelse af et bevis for registrering, hvorpå den pågældende persons navn og adresse samt dato for registrering anføres.

Misligholdelse af denne forpligtelse kan gøres til genstand for sanktioner, der er ikke-diskriminerende og står i et rimeligt forhold til overtrædelsen.

Med henblik på udstedelse af et bevis for registrering kan medlemsstaterne efter forslaget artikel 8, stk. 3, alene anmode unionsborgere, som har erhvervsmæssig beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig, eller som råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, om at forevise et gyldigt identitetskort eller pas og ved en erklæring eller på tilsvarende måde godtgøre, at de opfylder betingelserne.

Med henblik på udstedelse af et bevis for registrering kan medlemsstaterne efter forslaget artikel 8, stk. 4, alene anmode unionsborgere, som er studerende og følger en erhvervsuddannelse, om at forevise et gyldigt identitetskort eller pas og et bevis for at være tilmeldt en godkendt uddannelsesinstitution med henblik på som hovedaktivitet at følge en erhvervsuddannelse. Desuden skal de pågældende ved en erklæring eller på tilsvarende måde godtgøre, at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtslandets sociale system under opholdet, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten.

Det følger af forslaget artikel 8, stk. 5, at medlemsstaterne ikke må fastsætte et konkret beløb, som de anser for tilstrækkelige midler.

Med henblik på udstedelse af et bevis for registrering til unionsborgeres familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat, kan medlemsstaterne efter forslaget artikel 8, stk. 6, kræve følgende dokumenter:

- et gyldigt identitetskort eller pas,
- et dokument, der viser den familiemæssige tilknytning,
- eventuelt bevis for registrering for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til,
- i de tilfælde, hvor familiemedlemmet er en ugift partner, bevis for, at betingelserne i lovgivningen i værtsmedlemsstaten er opfyldt for at sidestille ugifte par med gifte par, og

- i tilfælde, hvor der er tale om andre familiemedlemmer, et dokument udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet, der attesterer, at de forsørges af unionsborgeren, eller at de hørte til dennes husstand i hjemlandet.

Medlemsstaterne skal efter forslaget artikel 8, stk. 7, i en række opregnede tilfælde udstede et bevis for registrering til arbejdstagere, der under nærmere opregnede betingelser ikke længere arbejder som lønmodtagere eller selvstændige, hvis den pågældende person er midlertidigt uarbejdsdygtig, uforholdsløst arbejdsløs, eller hvis den pågældende person påbegynder en erhvervsuddannelse.

2.4.2.2. Administrative procedurer for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

Medlemsstaterne udsteder efter direktivforslagets artikel 9, stk. 1, opholdstilladelse til familiemedlemmer til unionsborgere, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når opholdet forventes at blive af mere end seks måneders varighed.

Fristen for at ansøge om opholdstilladelse skal efter forslaget artikel 9, stk. 2, være på mindst seks måneder fra indrejsen. Familiemedlemmer, der er visumpligtige, skal imidlertid ansøge om opholdstilladelse, inden visummet udløber.

Retten til ophold for familiemedlemmer til unionsborgere, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fastslås efter forslaget artikel 10, stk. 1, ved udstedelse af et særligt dokument senest tre måneder efter indgivelse af ansøgning.

2.4.2.2.1. Opholdstilladelsens gyldighed for et familiemedlem, der ikke er statsborger i en medlemsstat

Opholdstilladelsen til et familiemedlem til en unionsborger, der ikke er statsborger i en medlemsstat, er efter artikel 11, stk. 1, gyldig i mindst fem år efter udstedelsen.

Afbrydelser i opholdet af en varighed på ikke over seks på hinanden følgende måneder berører efter forslaget artikel 11, stk. 2, ikke opholdstilladelsens gyldighed. Fravær af længere varighed end 6 måneder, hvor der foreligger særlige grunde som f.eks. militærtjeneste, alvorlig sygdom, graviditet og barsel, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering, berører ligeledes ikke opholdstilladelsens gyldighed.

2.4.2.2.2. Bevarelse af opholdsretten for familiemedlemmer

Det følger af direktivforslagets artikel 12, stk. 1, at den fortsatte opholdsret for familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat, ved unionsborgerens død er betinget af, at de pågældende personer, så længe de ikke har fået permanent opholdsret, selv opfylder betingelserne i artikel 7, stk. 1, for ophold, *jf. afsnit 2.4.1.*

Opholdsretten for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i et medlemsland, er knyttet til unionsborgeren.

En unionsborgers død i værtsmedlemsstaten medfører efter forslaget artikel 12, stk. 2, ikke, at familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, mister deres opholdsret, men hvis unionsborgeren udrejser mister dennes familiemedlemmer deres opholdsret i værtsmedlemsstaten.

Indtil de pågældende personer selv kan opnå permanent opholdsret, er deres opholdsret betinget af, at de har erhvervsmæssig beskæftigelse som arbejdstagere eller selvstændig, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at de ikke under opholdet bliver

strækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at de ikke under opholdet bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system. De pågældende skal endvidere have tegnet en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller i værtsmedlemsstaten have status som familiemedlem til en person, der opfylder disse betingelser.

Hvis en unionsborger udrejser, mister unionsborgerens børn efter forslaget artikel 12, stk. 3, ikke deres opholdsret, hvis de er bosiddende i værtsmedlemsstaten og er tilmeldt en uddannelsesinstitution på sekundærniveau eller højere, før de har afsluttet deres studier. Disses opholdsret kan således begrænses til varigheden af deres studier.

Skilsmisse eller omstødelse af ægteskab påvirker efter forslaget artikel 13, stk. 1, ikke opholdsretten for familiemedlemmer til unionsborgere, der er statsborgere i en medlemsstat. De pågældende personer skal dog, indtil de opnår permanent opholdsret, selv opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, for ophold, jf. afsnit 2.4.1.

Skilsmisse eller omstødelse af ægteskabet medfører efter forslaget artikel 13, stk. 2, i en række opregnede tilfælde ikke, at familiemedlemmer til unionsborgere, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, skal udrejse af værtslandet.

Før de pågældende personer opnår permanent opholdsret, er deres opholdsret betinget af, at de har erhvervsmæssig beskæftigelse som arbejdstagere eller selvstændige, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at de ikke under opholdet bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system. De pågældende skal endvidere være omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller i værtsmedlemsstaten have status som familiemedlem til en person, der opfylder disse betingelser.

2.5. Retten til permanent ophold

2.5.1. Betingelserne for retten til permanent ophold

Efter direktivforslagets artikel 14, stk. 1, har unionsborgere, der lovligt har haft bopæl i værtsmedlemsstaten i fire år i træk, ret til permanent ophold på dens område.

Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, har efter forslaget artikel 14, stk. 2, tillige ret til permanent ophold på dens område, hvis de har boet sammen med unionsborgeren på værtsmedlemsstatens område i fire år i træk.

En permanent opholdsret fortabes efter artikel 14, stk. 3, kun ved fravær fra værtsmedlemsstaten i fire år i træk.

Efter forslaget artikel 15, stk. 1, skal medlemsstaterne som en undtagelse fra bestemmelsen i artikel 14 give permanent opholdsret til personer i en række tilfælde, selv om de ikke har haft fast bopæl i værtsmedlemsstaten i fire år i træk, herunder:

- arbejdstagere eller selvstændige, der opnår pensionsalderen eller går på førtidspension, når de har været erhvervsaktive i værtsmedlemsstaten i mindst de seneste tolv måneder og har haft bopæl i dér i mindst tre år i træk.
- arbejdstagere eller selvstændige, der efter at have haft fast bopæl i den pågældende medlemsstat i mere end to år, ophører med at være erhvervsaktive som følge af en permanent uarbejdsdygtighed.

- arbejdstagere eller selvstændige, der efter tre års uafbrudt erhvervsaktivitet og fast bopæl i medlemsstaten, arbejder i en anden medlemsstat og lever som pendler mellem de to medlemsstater.

Familiemedlemmer til en arbejdstager eller selvstændig, der har erhvervet en permanent opholdsret efter artikel 15, stk. 1, har efter forslaget artikel 15, stk. 3, ligeledes uanset nationalitet en permanent opholdsret i værtsmedlemsstaten. Der er dog en række undtagelser hertil i artikel 15, stk. 4, hvorefter familiemedlemmer kan opnå permanent opholdsret i særlige situationer, hvis den unionsborger, deres opholdsret knytter sig til, er afgået ved døden.

2.5.2. Administrative procedurer

Medlemsstaterne udsteder efter direktivforslagets artikel 17, stk. 1, en permanent opholdstilladelse til personer med permanent opholdsret inden for en frist på tre måneder efter indgivelse af ansøgning. Den permanente opholdstilladelse er tidsubegrænset og forlænges automatisk hvert tiende år.

Fristen for indgivelse af en ansøgning om permanent opholdstilladelse skal efter forslaget artikel 17, stk. 2, være på mindst to år fra erhvervelsen af denne ret. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, skal imidlertid indgive en sådan ansøgning, før deres første opholdstilladelse udløber.

Afbrydelser af opholdet, der ikke overskrider fire år, påvirker efter forslaget artikel 17, stk. 3, ikke den permanente opholdstilladelses gyldighed.

Opholdets kontinuitet kan efter forslaget artikel 18, stk. 1, attesteres med ethvert bevismiddel, der anvendes i bopælsmedlemsstaten. Kontinuiteten berøres hverken af midlertidigt fravær, der ikke overstiger i alt seks måneder om året, eller længere fravær af væsentlige grunde, f.eks. på grund af alvorlig sygdom, fødsel og barsel og værnepligt.

Efter forslaget artikel 18, stk. 2, afbrydes kontinuiteten af enhver lovlig truffet afgørelse om udsendelse, medmindre gennemførelsen af denne foranstaltning er gjort betinget eller udsættes.

2.6. Fælles bestemmelser for opholdsret og permanent opholdsret

Familiemedlemmer til en unionsborger, som har opholdsret eller permanent opholdsret i en medlemsstat, har efter direktivforslagets artikel 20 uanset nationalitet ret til at udøve erhvervmæssig beskæftigelse som lønmodtagere eller selvstændige.

Traktatens bestemmelser anvendes efter direktivforslagets artikel 21, stk. 1, uden forskelsbehandling på unionsborgere, der er bosat i værtsmedlemsstaten, og på medlemsstatens egne statsborgere. Denne ret gælder også for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som har opholdsret eller permanent opholdsret.

Før de pågældende har erhvervet permanent opholdsret, er værtsmedlemsstaten efter direktivforslagets artikel 21, stk. 2, ikke forpligtet til at give andre personer end arbejdstagere eller selvstændige og deres familiemedlemmer ret til sociale ydelser eller at yde studiestøtte til personer, der har opholdsret, og som opholder sig i den pågældende medlemsstat for at studere.

Artikel 22 fastsætter, at besiddelse af et bevis for registrering, et bevis for indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse, en opholdstilladelse for familiemedlemmer eller en permanent opholdstilladelse

ikke under nogen omstændigheder er en betingelse for udøvelsen af erhvervsmæssig beskæftigelse, indrømmelse af en ydelse eller en fordel eller en hvilken som helst anden administrativ foranstaltning.

2.7. Begrænsninger i retten til at indrejse og tage ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed

2.7.1. Begrænsninger i retten til at indrejse og tage ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed

Direktivforslagets artikel 25 - 31, finder anvendelse på afgørelser om afslag på indrejse eller om udsendelse af en unionsborger eller et familiemedlem uanset nationalitet, der træffes af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal efter forslagets artikel 25, stk. 2, udelukkende begrundes med de berørte personers personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke uden videre begrunde anvendelsen af sådanne foranstaltninger. Den personlige adfærd skal udgøre en umiddelbar og alvorlig trussel, der påvirker en grundlæggende samfundsinteresse.

Værtsmedlemsstaten skal efter forslagets artikel 26, stk. 1, før der træffes afgørelse om udsendelse med begrundelse i den offentlige orden eller sikkerhed, bl.a. tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold, dennes alder, sundhedstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og bånd til hjemlandet.

Værtsmedlemsstaten kan efter forslagets artikel 26, stk. 2, ikke træffe afgørelse om udsendelse med begrundelse i den offentlige orden eller sikkerhed i forhold til en unionsborger eller dennes familiemedlemmer, uanset nationalitet, der har erhvervet en permanent opholdsret på medlemsstatens område eller i forhold til et mindreårigt familiemedlem.

2.7.2. Administrative procedurer

Afgørelser om afslag på indrejse eller udsendelse skal efter direktivforslagets artikel 28, stk. 1, meddeles de pågældende personer på en måde, der giver mulighed for at forstå beslutningens indhold og virkning. Afgørelsen skal som udgangspunkt efter forslagets artikel 28, stk. 1, meddeles den pågældende person skriftligt.

2.7.3. Klagemuligheder

Afgørelsen skal efter forslagets artikel 28, stk. 3, angive, til hvilken domstol der kan indgives klage og eventuelt fristen for at forlade landet.

Træffes der afgørelse om at afslå indrejse eller om udsendelse eller at afslå udstedelse af bevis for registrering, opholdstilladelse eller permanent opholdstilladelse med begrundelse i offentlig orden, sikkerhed eller sundhed, har den pågældende efter forslagets artikel 29, stk. 1, adgang til administrativ prøvelse og domstolsprøvelse af afgørelsen i værtsmedlemsstaten.

2.8. Afsluttende bestemmelser

2.8.1. Gunstigere nationale bestemmelser

Efter direktivforslagets artikel 34 berører bestemmelserne i direktivet ikke de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der er mere gunstige for de personer, der er omfattet af direktivet.

2.8.2. Ophævelse af allerede gældende bestemmelser

Efter direktivforslagets artikel 35, stk. 1, udgår artikel 10 og 11 i forordning nr. 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed. Artikel 10 og 11 vedrører arbejdstagerens familiemedlemmer, herunder definitionen af, hvilke familiemedlemmer der er omfattet, samt familiemedlemmernes ret til at tage lønnet beskæftigelse. Forordningen vil i øvrigt være gældende.

Endvidere ophæves efter forslaget artikel 35, stk. 2, følgende ni opholdsdirektiver:

- direktiv 64/221 om samordning af de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til rejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed,
- direktiv 68/360 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer,
- direktiv 72/194 om udvidelse af anvendelsesområdet for Rådets direktiv af 25. februar 1964 om samordning af de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til rejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed, til også at omfatte arbejdstagere, som udnytter retten til at blive boende på en medlemsstats område efter at have haft beskæftigelse dér,
- direktiv 73/148 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsningerne inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser,
- direktiv 75/34 om retten for statsborgere i en medlemsstat til at blive boende på en anden medlemsstats område efter dér at have udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed,
- direktiv 75/35 om udvidelse af anvendelsesområdet for direktiv 64/221 om samordning af de særlige foranstaltninger, der gælder for udlændinge med hensyn til rejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed, til også at omfatte de statsborgere i en medlemsstat, som udøver retten til at blive boende på en anden medlemsstats område efter dér at have udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed,
- direktiv 90/364 om opholdsret,
- direktiv 90/365 om opholdsret for lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet, og
- direktiv 93/96 om opholdsret for studerende.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at Kommissionen efter vedtagelsen af direktivforslaget vil fremlægge forslag om ophævelse af forordning nr. 1251/70 om arbejdstageres ret til at blive boende på en medlemsstats område efter at have haft beskæftigelse dér, idet denne situation tillige er reguleret i direktivforslaget. Forordning nr. 1251/70 blev vedtaget på basis af traktatens artikel 39, stk. 3, litra d, hvorefter Kommissionen har enekompetence på dette område.

2.8.3. Ikrafttræden og gennemførelsesforanstaltninger

Direktivet træder ifølge forslagets artikel 39 i kraft på tyvende dagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Medlemsstaterne fastsætter efter forslagets artikel 33 de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget til gennemførelse af nærværende direktiv, og træffer enhver fornøden foranstaltning til at sikre deres iværksættelse. Der er tale om en standardbestemmelse.

Kommissionen forelægger efter forslagets artikel 36 senest den 1. juli 2006 en rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om anvendelsen af direktivet eventuelt ledsaget af forslag til ændringer.

3. Det nationale retsgrundlag

3.1. Gældende lovgivning

Den nationale lovgivning har til formål at implementere de EF-retlige regler i den danske lovgivning.

Efter udlændingelovens § 2, stk. 4, fastsætter integrationsministeren nærmere bestemmelser til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Efter lov om Danmarks tiltrædelse af aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde § 2, stk. 3, kan vedkommende minister fastsætte bestemmelser om ændring af lovgivning, i det omfang det er nødvendigt som følge af Danmarks forpligtelser efter EØS-aftalen.

Bestemmelserne i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 761 af 22. august 1994 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs regler eller aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, som senest ændret ved Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 684 af 12. juli 1996 (EF/EØS-bekendtgørelsen), er fastsat i medfør af § 2, stk. 4, i udlændingeloven samt § 2, stk. 3, i lov om Danmarks tiltrædelse af aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

3.1.1. Almindelige bestemmelser

3.1.1.1. Anvendelsesområdet

Bestemmelserne i EF/EØS-bekendtgørelsen finder efter § 1, stk. 1, anvendelse på udlændinge, der er statsborgere i en stat, der er tilsluttet Det Europæiske Fællesskab (EF-statsborgere), eller udlændinge, der er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-statsborger), for så vidt de pågældende i henhold til Fællesskabets regler* eller aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde her i landet udfører lønnet beskæftigelse, udøver selvstændig erhvervsvirksomhed, udfører eller modtager tjenesteydelser eller efter endt beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed har ret til at blive boende her i landet.

* Rådets forordning 1612/68, Rådets direktiv 64/221, direktiv 68/360, direktiv 72/194, direktiv 73/148, direktiv 75/34, direktiv 75/35, direktiv 90/364, direktiv 90/365, direktiv 93/96 samt forordning 1251/70.

Kredsen af familiemedlemmer, der er omfattet af EF/EØS-bekendtgørelsen, afhænger af EF/EØS-statsborgerens status som enten arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, udføre eller modtager tjenesteydelser eller råder over tilstrækkelige midler.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 1, og nr. 2, § 1, stk. 3, og § 3, stk. 1, er kredsen af familiemedlemmer uanset disses nationalitet, hvor EF/EØS-statsborgeren er arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende, udfører eller modtager tjenesteyder:

- ægtefæller,
- ugifte samlevende,
- efterkommere, herunder efterkommere af ægtefællen eller den ugifte samlevende, der er under 21 år, eller forsørges af EF/EØS-statsborgeren,
- slægtninge i opstigende linje, herunder slægtninge i opstigende linje af ægtefællen eller den ugifte samlevende, når de forsørges af EF/EØS-statsborgeren i hjemlandet,
- andre familiemedlemmer, som forsørges af EF/EØS-statsborgeren i hjemlandet, eller tidligere har hørt til EF/EØS-statsborgerens husstand.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a og b, og § 3, stk. 1, er kredsen af familiemedlemmer uanset disses nationalitet, hvor EF/EØS-statsborgeren er pensionist eller råder over tilstrækkelige egne midler:

- ægtefæller,
- ugifte samlevende,
- forsørgelsesberettigede efterkommere, herunder efterkommere af ægtefællen eller den ugifte samlevende, og
- slægtninge i opstigende linje, herunder slægtninge i opstigende linje af ægtefællen eller den ugifte samlevende, når de forsørges af EF/EØS-statsborgeren i hjemlandet.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, og § 3, stk. 1, er kredsen af familiemedlemmer uanset disses nationalitet, hvor EF/EØS-statsborgeren er studerende:

- ægtefæller,
- ugifte samlevende, og
- forsørgelsesberettigede børn, herunder børn af ægtefællen eller den ugifte samlevende. Forsørgelsesberettigede børn forstås som udgangspunkt således, at det er hjemlandets myndighedsalder, der er afgørende.

3.1.2. Retten til at færdes og tage ophold i indtil seks måneder

Efter udlændingelovens § 2, stk. 1, kan EF/EØS-statsborgere indrejse og opholde sig her i landet i indtil tre måneder fra indreisen eller, såfremt de pågældende er arbejdssøgende, i indtil seks måneder fra indreisen.

Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, men som ikke er statsborgere i et af de i § 2, stk. 1, nævnte lande, kan efter udlændingelovens § 2, stk. 2, indrejse og opholde sig her i landet i samme tidsrum som EF/EØS-statsborgere. Udlændinge, der ikke er EF/EØS-statsborgere, skal dog have deres pas eller anden rejselegitimation viseret før indrejsen, medmindre de pågældende er fritaget for visum, jf. udlændingelovens § 39, stk. 2.

EF/EØS-statsborgere skal inden tre måneder fra indrejsen i Danmark indgive ansøgning om EF/EØS-opholdsbevis, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 20, stk. 3.

Det kræves ikke efter de gældende regler, at EF/EØS-statsborgere efter indrejsen til Danmark anmelder deres tilstedeværelse.

Familiemedlemmer til EF/EØS-statsborgere, der er tredjelandstatsborgere, og som ikke efter udlændingelovens § 39, stk. 2, er fritaget for visum, skal inden udløbet af et gældende visum indgive ansøgning om opholdstilladelse, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 20, stk. 3.

Såfremt de pågældende ikke er arbejdssøgende og således alene kan indrejse og opholde sig her i landet i indtil tre måneder fra indrejsen, finder bestemmelserne anført under *afsnit 3.1.3* anvendelse.

3.1.3. Retten til at tage ophold i mere end seks måneder

3.1.3.1. Betingelserne for retten til at tage ophold i mere end seks måneder

En EF/EØS-statsborger har efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 6 ret til at indrejse og tage ophold på en anden medlemsstats område, hvis EF/EØS-statsborgeren har lønnet beskæftigelse her i landet eller har påbegyndt selvstændig erhvervsvirksomhed eller tjenesteydelse eller er modtager af tjenesteydelser her i landet.

En EF/EØS-statsborger har efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, stk. 1, ret til at indrejse og tage ophold på en anden medlemsstats område, såfremt EF/EØS-statsborgeren råder over indtægter enten fra invalide-, førtids- eller alderspension eller erstatning i anledning af arbejdsulykke eller erhvervs sygdom eller fra midler, der mindst svarer til kontanthjælpen til en tilsvarende familie omfattet af bistandslovens § 37 (nu lov om aktiv socialpolitik §§ 25 og 26).

En EF/EØS-statsborger har efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, stk. 2, ret til at indrejse og tage ophold på en anden medlemsstats område, såfremt EF/EØS-statsborgeren er indskrevet her i landet ved en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er godkendt som støtteberettigende i henhold til lov om statens uddannelsesstøtte. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende afgiver en erklæring om, at denne råder over tilstrækkelige midler til sit og sin families underhold uden at falde det offentlige til byrde.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, stk. 3, kan udstedelse af EF/EØS-opholdsbevis efter § 10, stk. 1, og stk. 2, betinges af, at den pågældende tegner en sygeforsikring, der dækker perioden, indtil den pågældende opnår ret til ydelser efter lov om offentlig sygesikring, lov om sygehusvæsenet samt lov om svangerskabshygijne og fødselshjælp.

Familiemedlemmer, der selv er EF/EØS-statsborgere, til sådanne EF/EØS-statsborgere, har efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 7 og § 11, tillige ret til at indrejse og tage ophold på en anden medlemsstats område. Det pågældende familiemedlems skal godtgøre den familiemæssige tilknytning.

Familiemedlemmer, der ikke er EF/EØS-statsborgere, til en EF/EØS-statsborger har ret til at indrejse og tage ophold på en medlemsstats område efter reglerne i udlændingelovens § 6, hvor der efter ansøgning gives opholdstilladelse til udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jf. udlændingelovens § 2, stk. 4 og 5. Det pågældende familiemedlem skal godtgøre den familiemæssige tilknytning til EF/EØS-statsborgeren samt, at de i hjemlandet eller i et senere opholdsland har levet i fælles husholdning, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 14.

Hvis familiemedlemmer ikke selv er EF/EØS-statsborger udstedes der efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 14, stk. 1, opholdstilladelse med ret til at udøve beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed, når de godtgør deres slægtskabsforhold til en af de ovennævnte.

3.1.3.2. Administrative procedurer

3.1.3.2.1. Administrative procedurer for EF/EØS-statsborgere

Som nævnt skal EF/EØS-statsborgere inden tre måneder fra indreisen i Danmark indgive ansøgning om EF/EØS-opholdsbevis.

Ansøgning om EF/EØS-opholdsbevis indgives til og behandles af statsamterne, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 20, stk. 1.

Såfremt en ansøgning om EF/EØS-opholdsbevis indgives for sent, kan statsamterne efter et konkret skøn anmode politiet om, at der efter udlændingelovens § 59, stk. 1, eventuelt rejses tiltale mod ansøgeren for at have indgivet ansøgningen for sent. Straffen herfor er en mindre bøde.

EF/EØS-statsborgere skal i forbindelse med ansøgningens indgivelse forevise pas eller identitetskort, der er gyldig som rejselegitimation.

Søges der om EF/EØS-opholdsbevis på baggrund af lønnet beskæftigelse, skal den pågældende endvidere godtgøre at have lønnet beskæftigelse her i landet. Dokumentation herfor, f.eks. i form af en arbejdsgivererklæring eller en ansættelseskontrakt, indleveres ved ansøgningens indgivelse.

Søges der om EF/EØS-opholdsbevis på baggrund af selvstændig erhvervsvirksomhed, skal den pågældende i forbindelse med ansøgningens indgivelse endvidere godtgøre at have påbegyndt selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet. Dokumentation herfor, f.eks. i form af budget for virksomheden, lejekontrakt eller skøde, oprettelseskontrakt eller registerudskrift, indleveres ved ansøgningens indgivelse.

Søges der om EF/EØS-opholdsbevis som tjenesteyder eller som modtager af tjenesteydelser, skal den pågældende i forbindelse med ansøgningens indgivelse endvidere godtgøre at udføre eller være modtager af tjenesteydelser her i landet. Dokumentation herfor, f.eks. i form af dokumentation for den ydelse, der ydes eller modtages, samt betaling herfor, indleveres ved ansøgningens indgivelse.

Søges der om EF/EØS-opholdsbevis på baggrund af pension eller tilstrækkelige midler, skal den pågældende i forbindelse med ansøgningens indgivelse endvidere godtgøre at råde over indtægter enten fra invalide-, førtids- eller alderspension eller erstatning i anledning af arbejdsulykke eller erhvervs sygdom eller fra midler, der mindst svarer til kontanthjælpen til en tilsvarende familie. Dokumentation herfor indleveres ved ansøgningens indgivelse. Endelig kan EF/EØS-statsborgeren blive anmodet om at indlevere bevis for, at den pågældende har tegnet en sygeforsikring, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, stk. 3.

EF/EØS-statsborgere, der efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, stk. 2, søger om EF/EØS-opholdsbevis på baggrund af studier, skal i forbindelse med ansøgningens indgivelse endvidere indlevere bevis for at være indskrevet her i landet ved en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er godkendt som støtteberettigende i henhold til lov om statens uddannelsesstøtte.

EF/EØS-statsborgeren skal herudover afgive en erklæring om, at denne råder over tilstrækkelige midler til sit og sin families underhold uden at falde det offentlige til byrde, ligesom EF/EØS-statsborgeren kan blive anmodet om at indlevere bevis for, at den pågældende har tegnet en sygeforsikring, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, stk. 3.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 13, stk. 2, kan forlængelse af et opholdsbevis udstedt for fem år i henhold til EF/EØS-bekendtgørelsens § 12, stk. 1, nr. 1, til en EF/EØS-statsborger, indskrænkes til 12 måneder, såfremt ansøgeren er uforskyldt arbejdsløs og har været dette i de sidste 12 måneder. Yderligere forlængelse forudsætter da, at det godtgøres, at betingelserne i § 6 på ny er opfyldt.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 16, stk. 1, kan et tidsbegrænset EF/EØS-opholdsbevis eller en opholdstilladelse, jf. § 14, inddrages eller nægtes forlænget, når grundlaget ikke længere er til stede. Inddragelse eller nægtelse af forlængelse kan dog ikke finde sted, når indehaveren ikke længere har beskæftigelse enten som følge af midlertidig arbejdsudygtighed på grund af sygdom eller ulykke eller som følge af uforskyldt arbejdsløshed.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 16, stk. 3, kan et tidsbegrænset EF/EØS-opholdsbevis ikke inddrages eller nægtes forlænget, når en statsborger fra en medlemsstat, som har udøvet erhvervsmæssig beskæftigelse her i landet, ønsker at påbegynde en erhvervskvalificerende uddannelse, og der består en sammenhæng mellem den tidligere erhvervsmæssige beskæftigelse og det pågældende studium.

3.1.3.2.2. Administrative procedurer for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 20, stk. 3, skal EF/EØS-statsborgeres familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, og som ikke efter udlændingelovens § 39, stk. 2, er fritaget for visum, inden udløbet af et gældende visum indgive ansøgning om opholdstilladelse.

Ansøgning om EF/EØS-opholdstilladelse efter EF/EØS-bekendtgørelsen indgives til og behandles af statsamtene, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 20, stk. 1.

De pågældende skal i forbindelse med ansøgningens indgivelse forevise pas eller identitetskort, der er gyldig som rejselegitimation. Familiemedlemmet skal endvidere godtgøre slægtskabsforholdet, ligesom familiemedlemmet skal forevise EF/EØS-statsborgerens opholdsbevis. Endelig skal andre familiemedlemmer, hvis de forsørges af EF/EØS-statsborgeren eller tidligere har hørt til EF/EØS-statsborgerens husstand, indlevere en af vedkommende myndighed i hjemlandet eller det senere opholdsland udstedt attest, hvor af fremgår, at de forsørges af den pågældende eller er optaget i dennes husstand i dette land. Dokumentation herfor indleveres ved ansøgningens indgivelse.

3.1.3.2.2.1. Opholdstilladelsens gyldighed for et familiemedlem, der ikke er statsborger i en medlemsstat

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 14, stk. 3, udstedes opholdstilladelsen således, at den udløber samtidig med hovedpersonens EF/EØS-opholdsbevis.

Ifølge udlændingelovens § 17, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen opholder sig uden for landet i

mere end seks på hinanden følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end to år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. I de nævnte tidsrum medregnes ikke fravær på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor.

Det bemærkes, at udlændingelovens § 17, stk. 1, 1. pkt., hvorefter en opholdstilladelse bortfalder, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark, ikke finder anvendelse på EF/EØS-statsborgere og deres familiemedlemmer, jf. udlændingelovens § 2. Det samme gælder for så vidt angår retten til tidsbegrænset ophold som omtalt under afsnit 3.1.4.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 2, kan det dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 nævnte tilfælde.

3.1.3.2.2.2. Bevarelse af opholdsretten for familiemedlemmer

Efter artikel 3 i Rådskonvention 1251/71 og § 17 i EF/EØS-bekendtgørelsen kan et EF/EØS-opholdsbevis eller en opholdstilladelse, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 14, inddrages eller nægtes forlænget, når en arbejdstager, en selvstændig erhvervsdrivende eller en tjenesteyder eller -modtager, hvorfra vedkommendes ret hidrører, er afgået ved døden. Dette gælder dog ikke, hvis afdøde ved sin død havde opholdt sig her i landet i mindst to år, døden skyldtes en arbejdsulykke eller erhvervssygdom, eller afdødes overlevende ægtefælle er dansk statsborger eller har mistet sin danske indfødsret ved indgåelse af ægteskab med afdøde.

Efter artikel 4 i Rådskonvention 1251/71 og § 19 i EF/EØS-bekendtgørelsen kan en opholdstilladelse udstedt til familiemedlemmer til en EF/EØS-statsborger, som har tilstrækkelige midler eller er studerende, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 10, ikke forlænges, når EF/EØS-statsborgeren afgår ved døden.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt., kan et tidsbegrænset EF/EØS-opholdsbevis eller en opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget, når grundlaget ikke længere er til stede.

Efter gældende praksis kan et EF/EØS-opholdsbevis inddrages ved skilsmisse.

Udlændingelovens § 26 finder anvendelse ved vurderingen af, hvorvidt et tidsbegrænset EF/EØS-opholdsbevis eller en opholdstilladelse kan inddrages eller nægtes forlænget.

Såfremt et EF/EØS-opholdsbevis eller en opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget som følge af, at EF/EØS-statsborgeren afgår ved døden, eller i tilfælde af skilsmisse, kan familiemedlemmet søge om EF/EØS-opholdsbevis eller opholdstilladelse, såfremt familiemedlemmet selv opfylder betingelserne i EF/EØS-bekendtgørelsen eller i udlændingeloven.

3.1.4. Retten til permanent ophold

3.1.4.1. Betingelserne for retten til permanent ophold

Efter artikel 6, stk. 1, litra b, i Rådskonvention 68/360, og § 13, stk. 1, i EF/EØS-bekendtgørelsen udstedes der tidsbegrænset opholdsbevis efter fem års fast ophold, medmindre der ansøges om forlængelse for et kortere tidsrum. Dette gælder dog ikke for studerende og deres ægtefæller, ugifte samlevende og deres forsørgelsesberettigede børn, jf. EF/EØS-bekendtgørelsens § 13, stk. 1, sidste pkt.

Ved forlængelse skal betingelserne for udstedelse af opholdsbevis som udgangspunkt fortsat være til stede. Såfremt dette er tilfældet, forlænges opholdsbeviset uden videre.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt., kan et tidsbegrænset EF/EØS-opholdsbevis eller en opholdstilladelse, jf. § 14, inddrages eller nægtes forlænget, når grundlaget ikke længere er til stede, såfremt udlændingelovens § 26, stk. 1, ikke er til hinder herfor.

3.1.4.2. Administrative procedurer

Efter artikel 6, stk. 1, litra b, i Rådsforordning 68/360, og § 13, stk. 1, i EF/EØS-bekendtgørelsen udstedes der tidsbegrænset opholdsbevis efter fem års fast ophold. Opholdsbeviset er tidsbegrænset og skal således ikke forlænges.

Efter EF/EØS-bekendtgørelsens § 20, stk. 3, sidste pkt., skal ansøgning om forlængelse indgives inden 15 dage før tilladelsens udløb.

3.1.5. Rettigheder

Unionsborgere og deres familiemedlemmer har uanset disses nationalitet på det tidspunkt, hvor de meddeles permanent opholdstilladelse, i vidt omfang de samme rettigheder som værtsmedlemsstatens egne statsborgere.

3.1.5.1. Lønnet beskæftigelse og selvstændigt erhverv

Efter udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 2, er udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jf. §§ 2 og 6, fritaget for arbejdstilladelse.

En EF/EØS-statsborgers familiemedlemmer har således ret til at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse som lønmodtagere eller selvstændige.

3.1.5.2. Undervisning og erhvervsuddannelse

I relation til adgangen til undervisning og erhvervsuddannelse har udlændinge efter den gældende uddannelseslovgivning ikke fuldt ud de samme rettigheder som danske statsborgere, og det gælder i nogle tilfælde, også selv om de pågældende er EU-borgere.

Nogle af reglerne i friskoleloven (lov om friskoler og private grundskoler m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 529 af 6. juni 2001) og tilskudsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1019 af 25. november 1996 om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler med senere ændringer) om statens tilskud til friskoler og private grundskoler lægger vægt på, om der er tale om elever med dansk eller udenlandsk statsborgerskab, eller om eleven eller elevens forældre har bopæl i Danmark, jf. friskolelovens § 10 sammenholdt med tilskudsbekendtgørelsens § 9, stk. 3, nr. 5, samt tilskudsbekendtgørelsens § 12.

For så vidt angår optagelse på videregående uddannelser har statsborgerskab som udgangspunkt ingen betydning, jf. lov nr. 319 af 16. maj 1990 om adgangsregulering ved videregående uddannelser.

Undervisningsministeriet kan dog i forbindelse med den årlige optagelse meddele, om antallet af udenlandske statsborgere skal begrænses til en bestemt procentdel af den samlede optagelseskapacitet, jf. bekendtgørelse nr. 154 af 6. marts 2000 om adgang, indskrivning og orlov m.v. ved videregående uddannelser som ændret ved bekendtgørelse nr. 591 af 23. juni 2000 § 46. Undtaget herfra er ifølge § 46, 2. pkt, statsborgere fra Den Europæiske Union eller ansøgere, som er omfattet af udlændingelovens §§ 7 og 8, eller ansøgere fra lande, med hvem Danmark har indgået anden aftale. Videre fremgår det af § 46, stk. 2, at begrænsningen heller ikke gælder for statsborgere fra EFTA-lande, som er omfattet af EØS-aftalens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Efter § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU), jf. lovbekendtgørelse nr. 627 af 28. juni 2001, er det som udgangspunkt en betingelse for at få SU, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger. Der gives på samme betingelser som til danske statsborgere SU til uddannelsessøgende, der ikke er danske statsborgere, efter de forpligtelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen.

Udenlandske statsborgere, som har boet fast i Danmark i fem år, vil efter de gældende regler som hovedregel have mulighed for at få SU – stipendier og lån – på lige fod med danske statsborgere til uddannelse her i landet. Det gælder dog normalt ikke, hvis de er kommet hertil for at studere. Derimod har udenlandske statsborgere kun ret til at modtage SU til uddannelser i udlandet efter de forpligtelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. Der tildeles kun SU-lån i det omfang, den studerende har ret til SU-stipendier. Der findes i øvrigt en særregel, som – bortset fra en undtagelse vedrørende Durborgskolen i Flensborg – gør det til en betingelse for at få uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet, at ansøgeren har haft sammenhængende ophold i Danmark i et antal år inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet. I den gældende lov er kravet 2 års ophold.

I relation til anerkendelse af eksamensbeviser og andre kvalifikationsbeviser udstedt af en myndighed bemærkes, at en tredjelandstatsborger efter autorisationslovene, herunder lægeloven, lov om sygeplejersker, lov om tandlæger etc., ikke vil have ret til automatisk anerkendelse af en uddannelse gennemført uden for EU, ligesom en EU-borger ikke har en sådan ret. En individuel bedømmelse af uddannelsernes sammenlignelighed vil dog eventuelt kunne føre til autorisation ud fra en konkret vurdering.

En EU-borger kan derimod have ret til anerkendelse af deres uddannelse taget indenfor EU efter EF-sektordirektiverne, som bygger på anerkendelse på grundlag af samordning af mindstekrav til uddannelser.

Lov nr. 344 af 16. maj 2001 som er ændret ved lov nr. 415 af 6. juni 2002 om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer indeholder ikke bestemmelser, der forskelsbehandler mellem enkeltpersoner på grund af deres statsborgerskab eller mellem forskellige uddannelser afhængigt af, i hvilket land den er gennemført. Den gældende lov for vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer følger dog de særlige regler, som regulerer EU-statsborgernes adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv her i landet.

EU-borgere og EØS-borgere har for så vidt angår anerkendelse af eksamensbeviser og andre kvalifikationsbeviser efter det almindelige EU-retlige forbud mod nationalitetsdiskrimination krav på ligebehandling i relation til sådanne bedømmelser. For EU-borgere finder bestemmelserne i EU-direktiverne om anerkendelse med henblik på udøvelse af lovreguleret erhverv anvendelse. Såfremt disse direktiver skal udvides til at omfatte fastboende udlændinge i medlemsstaterne, sikrer disse direktiver teknisk set ikke anerkendelse af uddannelse fra den pågældendes hjemland, men derimod anerkendelse af eksamensbeviser udstedt i en medlemsstat.

3.1.5.3. Sociale ydelser

I relation til adgangen til sociale ydelser bemærkes, at enhver efter lov om social service – såvel statsborgere i medlemsstaterne som tredjelandstatsborgere – med lovligt ophold i Danmark har ret til sociale serviceydelser, f.eks. daginstitution, hjælpemidler, personlig og praktisk hjælp etc.

Efter lov om aktiv socialpolitik har statsborgere i en EU/EØS-medlemsstat eller familiemedlem til en sådan ret til forsørgelsesydelser uden tidsbegrænsning under forudsætning af, at disse har ret til ophold efter bestemmelserne i fællesskabsretten.

Efter lov om social pension er retten til dansk folke- og førtidspension, invaliditetsydelse og tillæg efter pensionsloven som hovedregel betinget af, at ansøgeren har dansk indfødsret. Det er endvidere en betingelse, at ansøgeren har fast bopæl i Danmark, og at ansøgeren har haft mindst 3 års fast bopæl i Danmark mellem det fyldte 15. år og det fyldte 65. år.

Kravet om dansk indfødsret er fraveget for personer, der har haft fast bopæl i Danmark i mindst 10 år mellem det fyldte 15. år og det fyldte 65. år, heraf mindst 5 år umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Ret til fuld folkepension for personer over 65 år er betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget. Er betingelserne for fuld pension ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år (brøkpension).

Kravet om dansk indfødsret er ophævet for personer omfattet af personkredsen i Rådets forordning nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer.

Reglen om optjening af ret til dansk folkepension på grundlag af bopælsår her i landet gælder som udgangspunkt for både danske og ikke danske statsborgere. Udformningen af dette optjeningsprincip bygger på den forudsætning, at den danske pension suppleres med pension fra et andet land for de perioder, hvor der ikke har været bopæl her i landet.

Socialministeren kan efter overenskomst med andre stater fastsætte regler om fravigelse af lovens bestemmelser om indfødsret, bopæl og optjening, og kan endvidere fastsætte bestemmelser om fravigelse af lovens regler i det omfang, der er nødvendigt for anvendelse af De Europæiske Fællesskabers forordning 1408/71 om social sikring for vandrende arbejdstagere m.v.

Efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag kan børnetilskud kun udbetales, hvis barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret, eller med hensyn til børnetilskud efter §§ 2-3 (ordinært børnetilskud eller ekstra børnetilskud) har haft fast bopæl her i landet i det seneste år, og med hensyn til børnetilskud efter § 4 (særligt børnetilskud) har haft fast bopæl her i landet i de seneste 3 år. Betingelsen om dansk indfødsret gælder dog ikke for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven.

Efter Rådets forordning nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, har en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, der er statsborger i en EF/EØS-medlemsstat, og som er beskæftiget i Danmark, ret til familieydelser i Danmark. Den samme ret har en arbejdsløs, der modtager arbejdsløshedsdagpenge i Danmark. Efter lov om børnefamilieydelse udbetales ydelsen til alle børn under 18 år, som har hjemsted her i landet, og hvis forældre er fuldt skattepligtige efter kildeskatteloven. Kravet om hjemsted er ophævet for børn af forældre, som efter Rådets forordning nr. 1408/71 er omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Efter § 1 i lov om individuel boligstøtte kan boligsikring ydes til lejere, der har fast bopæl her i landet og benytter en bolig her i landet til helårsbeboelse.

Efter § 2 kan en gunstigere boligydelse ydes til personer, der har fast bopæl her i landet og benytter en bolig her i landet til helårsbeboelse, og som modtager dansk social pension eller en udenlandsk social pension, som Rådets forordning nr. 1408/71 finder anvendelse på.

3.1.5.4. Sundhedspleje

I relation til adgangen til sundhedspleje har enhver person, der har bopæl i Danmark ret til ydelser fra det offentlige sundhedsvæsen efter lov om offentlig sygesikring. Personer, der flytter til landet, har dog efter Socialministeriets bekendtgørelse nr. 77 af 10. marts 1982 om ventetid ved sygesikringsydelser først ret til ydelser seks uger efter tilflytningen, medmindre de er omfattet af særlige undtagelsesbestemmelser. Der er som en undtagelse ingen ventetid, hvis personen er omfattet af internationale regler, eksempelvis personer fra hele EØS-området. Det stilles ingen nationalitetskrav for ret til ydelser efter den danske sundhedslovgivning.

Som anført har personer, der flytter til landet, ret til ydelser fra sundhedsvæsenet seks uger efter tilflytningen. Efter denne ventetid vil en tilflytter imidlertid være berettiget til offentlige sundhedsydelser på lige fod med andre bosatte i landet. Enhver person, der opholder sig i landet, har i øvrigt ret til vederlagsfri akut sygehusbehandling efter den gældende sygehuslov. Dette gælder også under de seks ugers ventetid.

3.1.5.5. Erhvervelse af fast ejendom

Efter lov om erhvervelse af fast ejendoms § 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 566 af 28. august 1986, kan personer, der ikke har bopæl i Danmark, og som ej heller tidligere har haft bopæl her i landet i et tidsrum af i alt 5 år, kun med justitsministerens tilladelse erhverve adkomst på fast ejendom her i landet.

Efter bekendtgørelse nr. 764 af 18. september 1995 om erhvervelse af fast ejendom for så vidt angår visse EF-statsborgere og EF-selskaber samt visse personer og selskaber fra lande, der har tiltrådt aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejde, kan visse personer og selskaber m.v. erhverve adkomst på fast ejendom her i landet uden Justitsministeriets tilladelse i medfør af § 1 i lov om erhvervelse af fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 566 af 28. august 1986, selv om de ikke har bopæl eller hjemsted her i landet eller ikke tidligere har haft bopæl her i et tidsrum af i alt fem år.

Det drejer sig blandt andet om arbejdstagere, der er EF-statsborgere, og som er beskæftigede som lønmodtagere her i landet eller har EF-opholdsbevis, arbejdstagere, der er statsborgere i en EØS-medlemsstat, og som er beskæftigede som lønmodtagere her i landet eller har EØS-opholdsbevis, EF/EØS-statsborgere, som har etableret eller vil etablere sig her i landet for at udøve selvstændig virksomhed, EF/EØS-statsborgere, som har oprettet eller vil oprette agenturer eller filialer her i landet, eller som vil levere eller modtage tjenesteydelser her, eller selskaber m.v., der er stiftet i overensstemmelse med lovgivningen i en medlemsstat eller en EØS-medlemsstat, og som har oprettet eller vil oprette filialer eller agenturer eller vil levere tjenesteydelser her i landet.

Endvidere kan EF-statsborgere, der har opholdstilladelse i Danmark i medfør af EF-direktiverne 90/364/EØF om opholdsret, 90/365/EØF om opholdsret for lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet eller 93/96/EØF om opholdsret for studerende, erhverve adkomst på fast ejendom her i landet uden Justitsministeriets tilladelse i medfør af § 1 i lov om erhvervelse af fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 566 af 28. august 1986, selv om de ikke har bopæl eller hjemsted her i landet og ikke tidligere har haft bopæl her i et tidsrum af i alt 5 år.

3.1.6. Begrænsninger i retten til at indrejse og tage ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed

3.1.6.1 Begrænsninger i retten til at indrejse og tage ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed

Efter udlændingelovens § 10 kan der kun, når der foreligger særlige grunde, gives opholdstilladelse, hvis udlændingen i udlandet er dømt for forhold, der i Danmark kunne medføre udvisning efter §§ 22-24, eller hvis den pågældende på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelige forstyrrelser må antages at frembyde fare eller væsentlig ulempe for sine omgivelser.

Efter udlændingelovens § 2, stk. 3, finder de begrænsninger, der følger af udlændingelovens kapitel 3-5, kun anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne i det omfang, det er foreneligt med disse fællesskabsregler.

Udlændingelovens §§ 22-24 vedrørende udvisning ved dom bygger som udgangspunkt på det princip, at jo længere tid en udlænding har opholdt sig i Danmark, des mere skærpes betingelserne til lovovertrædelsens art og grovhed og til længden af den idømte straf, for at udvisning kan finde sted.

Reglerne i udlændingelovens §§ 25-25 b vedrører administrativ udvisning. Udlændingen kan enten udvises, når dette findes påkrævet under hensyn til statens sikkerhed eller, hvor udlændingen ikke har haft lovligt ophold i landet i mere end 6 måneder og er dømt for eller har erkendt at have begået en række nærmere bestemte lovovertrædelser.

Efter udlændingelovens § 26 skal der ved afgørelsen om udvisning tages hensyn til, om udvisningen må antages at virke særlig belastende som følge af et eller flere af de i udlændingelovens § 26, stk. 1, nævnte hensyn.

Myndighederne skal i denne vurdering inddrage forhold som udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, varigheden af udlændingens ophold her i landet, udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold, udlændingens tilknytning til herboende personer, udvisningens konsekvenser for udlændingens herboende nære familiemedlemmer, udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold samt risikoen for, at udlændingen uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.

Der er efter udlændingelovens regler en udvidet adgang til at udvise udlændinge, der har begået grovere forbrydelser, f.eks. narkokriminalitet, voldskriminalitet og menneskesmugling. Ved overtrædelser af alvorligere kriminalitetsformer sker som udgangspunkt udvisning uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet og uanset varigheden af den idømte frihedsstraf, ligesom de i § 26, stk. 1, nævnte hensyn kun undtagelsesvis skal føre til undladelse af udvisning, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Afvisning eller udvisning af en EU-borger vil i de ovennævnte situationer efter domstolspraksis kun ske, såfremt den pågældendes tilstedeværelse eller adfærd udgør en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn.

3.1.6.2. Administrative procedurer

Ifølge forvaltningslovens § 22 skal en skriftlig afgørelse være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Det fremgår endvidere af forvaltningslovens § 25, at afgørelser, som kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåde ved indgivelse af klage, herunder om eventuel klagefrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Hvis en afgørelse om afslag på ansøgning om opholdstilladelse, beslutning om inddragelse af opholdstilladelse og beslutning om udvisning efter udlændingelovens §§ 25 og 25a påklages inden 7 dage efter, at den er meddelt til den pågældende, kan udlændingen blive her i landet, indtil klagen er afgjort, såfremt udlændingen er EF/EØF-statsborger.

En udlænding, der ikke hidtil har haft opholdstilladelse i Danmark, og som er omfattet af EF-reglerne, har dog ikke ret til at blive i Danmark, indtil en klage over en beslutning om udvisning efter § 25 a er afgjort, jf. udlændingelovens § 33, stk. 3, sidste pkt.

3.1.6.3. Klagemuligheder

Efter EF-bekendtgørelsens § 20 a kan statsamtets afgørelse efter § 20, stk. 1, om udstedelse, forlængelse, bortfald og inddragelse af EF/EØS-opholdsbevis og opholdstilladelse påklages til Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Det følger af udlændingelovens § 52, at en endelig administrativ afgørelse kan kræves indbragt til prøvelse ved domstolene, hvis der er tale om afslag på opholdstilladelse med henblik på varigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3 og 4, eller bortfald, inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en sådan tilladelse. En afgørelse efter EF-bekendtgørelsens § 20, stk. 1, kan efter udlændingeloven ikke indbringes til prøvelse ved domstolene.

Der kan dog anlægges civilt søgsmål mod udlændingemyndighederne efter reglen i grundlovens § 63 om øvrighedsmyndighedens grænser.

3.2. Internationale forpligtelser

Forslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

4.1 EU-kommissionens bemærkninger til nærheds- og proportionalitetsprincippet

Det anføres i direktivforslaget, at Det Europæiske Fællesskab ifølge artikel 40, 44 og 52 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab skal indføre de lovgivningsmæssige instrumenter, der er nødvendige for at sikre arbejdskraftens fri bevægelighed – ret til indrejse og ophold – etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser.

Artikel 18, stk. 1, tillægger enhver unionsborger ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område, dog med de begrænsninger og betingelser, der er fastsat i traktaten eller den afledte ret. Medlemsstaterne har ingen beføjelser i den henseende.

Artikel 18, stk. 2, giver Fællesskabet mulighed for at vedtage bestemmelser, der gør det lettere at udøve retten til fri bevægelighed. Før artikel 18 blev indført i EF-traktaten, gav den daværende artikel 235 Fællesskabet mulighed for at vedtage foranstaltninger for at sikre den frie bevægelighed for personer uden erhvervmæssig beskæftigelse (pensionister og ikke-erhvervsaktive) og artikel 7 (nu artikel 12) sikrede den frie bevægelighed for studerende.

De foranstaltninger, der er indeholdt i dette direktivforslag, respekterer de beføjelser, der er tillagt Det Europæiske Fællesskab, og som skal udøves i overensstemmelse med traktatens artikel 5, hvorefter Fællesskabet kun handler i det omfang, det er nødvendigt for at nå denne traktats mål.

Unionsborgernes ret til indrejse og ophold reguleres af retsregler, der består af to forordninger og ni direktiver. Formålet med dette forslag er at samle disse regler i ét lovgivningsmæssigt instrument og samtidig indføre ændringer for at gøre det lettere at udøve disse rettigheder. Det er derfor nødvendigt at anvende et direktiv.

Et direktiv gør det ligeledes muligt klart at definere principperne for udøvelse af retten til fri bevægelighed og ophold og samtidig overlade det til medlemsstaterne at vælge de mest hensigtsmæssige former og midler til at indarbejde disse principper i deres egen retlige og administrative ramme. Nogle af direktivforslagets bestemmelser er imidlertid meget detaljerede for at undgå, at forskellige administrative praksis eller forskellige fortolkninger skaber hindringer for den konkrete udøvelse af de omhandlede rettigheder.

4.2 Integrationsministeriets bemærkninger til nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er med direktivforslaget navnlig tale om en sammenskrivning, forenkling og justering af allerede gældende fællesskabsret om personers frie bevægelighed. Regler om personers frie bevægelighed er pr. definition et anliggende af grænseoverskridende karakter, og EU-regulering er derfor nødvendig.

Det må ligeledes sikres, at der ikke sker forskelsbehandling mellem unionsborgere, uanset i hvilken medlemsstat de tager ophold, og de enkelte medlemsstater kan ikke vedtage regler, der gælder for samtlige unionsborgere.

Direktivforslaget skønnes derfor at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

5. Høring

Advokatrådet, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Amnesty International, Det Danske Center for Menneskerettigheder og Rådet for Etniske Minoriteter har været hørt over forslaget.

Dansk Røde Kors og Det Danske Center for Menneskerettigheder har indtil nu afgivet bemærkninger til direktivforslaget.

Efter anmodning fra de berørte organisationer er høringssvarene fra Det Danske Center for Menneskerettigheder og Dansk Røde Kors vedlagt notatet.

I det følgende gengives det væsentligste indhold af disse høringssvar.

Det Danske Center for Menneskerettigheder (nu Institut for Menneskerettigheder)

Institut for Menneskerettigheder har i sit høringssvar anført, at instituttet generelt er positivt indstillet overfor direktivforslaget. Institut for Menneskerettigheder kan tilslutte sig sammenskrivningen af de eksisterende relevante retsakter til ét instrument, hvilket, efter instituttets opfattelse, vil fremme muligheden for en ensartet praksis i de enkelte medlemsstater, ligesom den enkeltes retsstilling på et par væsentlige områder forbedres.

For så vidt angår definitionen af begrebet "familiemedlem" har instituttet anført, at der i begrundelsens punkt 2.4 vedrørende unionsborgernes familiemedlemmer bør henvises til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, om retten til familieliv, som det normalt bindende grundlag for fastlæggelsen af medlemsstaternes forpligtigelser i relation til individets ret til respekt for familielivet.

Det anføres endvidere, at direktivets artikel 3, stk. 2, om medlemsstaternes pligt til at lette muligheden for indrejse og ophold for alle andre familiemedlemmer end de i artikel 2 anførte, hvor disse i hjemlandet forsørges af eller hører til unionsborgerens husstand, bør være i overensstemmelse med Menneskerettighedsdomstolens fortolkning af Menneskerettighedskonventionens artikel 8, om retten til familieliv. Det foreslås på den baggrund, at artikel 3, stk. 2, udvides, således at medlemsstaterne ligeledes skal lette indrejse og ophold for andre familiemedlemmer, der har en særlig tæt tilknytning til unionsborgeren.

Dansk Røde Kors

Dansk Røde Kors har ingen bemærkninger til forslaget.

5. Lovgivnings- og statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget vil i sin nuværende udformning medføre ændringer i udlændingeloven og skønnes ligeledes at give anledning til ændringer i blandt andet lovgivningen på uddannelses- og socialområdet og i lovgivningen om erhvervelse af fast ejendom og personnummerlovgivningen.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser kan det ikke udelukkes, at forslaget vil kunne få visse statsfinansielle konsekvenser, som det dog ikke på nuværende tidspunkt er muligt at skønne over størrelsen af.

På en række punkter må det forventes, at medlemsstaterne under forhandlingerne vil fremsætte forslag til ændringer, herunder især stramninger af nærværende forslag.

6. Samfundsøkonomiske og andre konsekvenser

Det kan ikke på nuværende tidspunkt vurderes, i hvilket omfang forslagets indhold vil medføre samfundsøkonomiske konsekvenser. Direktivet skønnes dog at få betydning for muligheden for fri bevægelighed af personer.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Direktivforslaget har været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmøde (Indre marked, forbruger og turisme) den 27. september 2001 og forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 14. november 2002.

